

80 Pars I. Illustratio VIII. Panegyrica.

in cœnaculum invisè descendit. Hanc doctrinam revelatam ac piè creditam respicit rectè sententia illa *Mariæ* ore Ecclesiastici cap. 24. vers. 7. prolatæ: *Ego in altissimis habitavi, & thronus meus in columna nubis.* Malvenda legit: *Ego in celis steti.* Etenim si *Maria* in excelsis Empyrei solio suum perpetuò possidet habitaculum, & altissima cœli culmina tenet, cur de præterito, transactoque tempore reloquens dicit: *Ego in altissimis celis habitavi & steti, quasi modò glorioso in solio non sedeat?* Sanè quia de illa ad tempus commoratione triduana cœlesti loquens, se proper homines reliquisse cœlum, & in throno nubis iterum mortalem vitam in terris exceptuisse, piissima parens vult docere; ideo quasi de transacta occasione, & veluti de temporali habitatione in cœlis, instituit de se ipsa sermonem, quæ super Angelorum humeros in resurgentissima nube iterum in cœnaculum pro communi Ecclesiæ gaudio & profectu descendit. Immò è cœlo descendens *Maria*, & altissimum cœleste relinquens, ob credentium amorem, solium sic humili venit, ut usque ad inferiorem locum inter Apostolos obtinendum, haud sisteret, haud staret. *Autorum c. i. vers. 14.* edocens Lucas Apostolorum ac Deiparæ gesta, quidque omnes facerent in cœnaculo post Christi Domini Ascensionem, inter Apostolos ultimum locum assignat Dei divinæ Parenti, sic dicens: *Hi omnes erant perseverantes unanimiter in oratione cum mulieribus, & Maria matre Iesu, & fratribus.* Vulgaris est S. Bernardi hujus loci commemoratione serm. de verbis Apocalyp. cap. 12. *Signum magnum,* in qua profundissimam *Maria* humilitatem redarguit ex loco, ita ut non solum inter Apostolos, sed inter mulieres ultima apponatur, quæ prima inter omnes erat. Pro nunc excipe Apostolos à communi hominum appellatione (ex Hieronymo ad illud, *Vos autem quem me esse dicitis?*) & videbis Mariam super Angelos exaltatam (tunc) & iterum (post) exaltandam, medium eligere inter mulieres peccati auctrices, & homines Christi fratres, per fidem ejus voluntatem facientes, ut relicto cœlo, in terris faveret peccatoribus à diabolo obsec-

*Ecclesiæ
c. 24.*

*Serabita-
nus.*

*Cœlum ipsū
Mariae re-
linquere se-
ligit pro no-
stro (ex ejus
oratione &
comitatu)
emolumēto.*

Autor. c. i.

*Maria in-
terior omnes
Sanctos pri-
ma, ultimū
locum obli-
noscere ex-
am-
bit.*

*D. Hieron.
sup. March.
16. vers. 15.*

sis, quos figurabant cum Magdalena mulieres illæ; & Justos consolarentur facientes voluntatem Patris. Nec prorsus ultima ponitur, sed media inter mulieres & fratres Christi, ut notanter scripsit inibi Lorinus. Audi nunc Bernardum loco suprà citato, de *Maria* orante, & post Apostolos & feminas nominata. Merito denique super Angelos exaltata est, quæ & infra viudas & panientes, ac infra eam, de qua ejecta fuerant septem demonia, ineffabili fæse mansuetudine inclinabat. Detorque igitur nunc verba illa Bernardi, super Angelos exaltata est, ad primam *Mariæ* cum Christo ascendente exaltationem, & reperies, Deiparam cœli sedem abdicasse, ut in terris credentium adjutricis munus piissimum exerceret.

*Ego in altissimis habitavi, ego sedem habui præ omnibus creaturis in cœlis (& nunc habeo) dum adhuc in vivis essem: benè potui per omnipotentiam Altissimi semel in cœlestibus collocari; sed potius elegi (ait *Maria*) iterum terras petere, & in mundum super nubis lucidissimæ descendere thronum. Quid enim habet ex nube thronus firmitudinis ad cœlestes sedes? Nubes enim vapor quidam est è terra vel aquis elevatus in altum per æstum: aut coactus est in liquorem aër, cuius interposita densitas inter nos & Solem, hunc umbrâ suâ operiens, ejus erga nos temperat æstuantes radios, mitigat & ardorem. Cur autem *Maria* materiæ sic imbecillis labilisque thronum feligit ad descensum & patrocinium suorum? Profectò *Maria*, ut vel apparentia materiali teneat medium inter Deum cœli & terrigenas ad subsidium, nubem pro solio eligit, & nubes ei ut auxiliatrici conceditur ad misericordiæ tribunal, ut *Solis justitia*, severique Judicis æstuantes temperet in judicio radios, & ejus ardorem in nos, ob crimina nostra, vibrantem cicuret clementissime. Cùm Pater omne judicium dedit Filio, decrevit eum in nube venturum judicare sæculum, tribuens ei eundem, quem Pater habuerat, thronum. Chrysostomus serm. 3. de Ascensione, sic scribit: *Quando Filius ascendebat, Dominica sedes accurrebat; nec tantum Dominica, sed & Paterna: nam & de**

Patre

*Nubes phy-
sicae quid
sunt?*

*Maria cur
media inter
mulieres &
Christi fra-
tres est ap-
posita?*

D. Bernard.

*Richard. à
S. Laur.*

*Maria quo
sensu sit
nubes sus-
pensa inter
cœlum &
terrā?*

Idem.

113.

114.

81 Maria DEBBORA mystica, &c. 81

Patre ejus ait Isaías: Ecce Dominus sedet in nube levi; & quia Pater sedet in nube, misit & Filio nubem. Hinc quando Filius Dei ascendebat in cœlos Deiparæ, Dominica etiam sedes ad descensum è cœlis accurrit in nube; quia Filius ejus in nubibus est venturus sæculum judicare in æquitate & justitia. Ecce *Maria*, ut medium teneat inter cœlum adversus homines iratum, Filiumque judicem severissimum, & homines judicandos, descendit in nube, ut sic *Solis justitia* in nos æstuantes refrigeret radios & ardorem. Proficit verbis suis Rhotomagensis Presbyter lib. 7. de laudibus B. Marie, col. 480. litt. A, & B, dum ait: *Maria nubes, quia suspensta quasi inter cœlum & terram, & hoc per desiderium aeternorum, Job 7. Suspensus elegit anima mea, & mortem ossa mea.* Per istud etiam suspensus figuratur quod locum teneat medium inter Deum & peccatores; nam mater est Filii qui reconciliavit iam summis. Et litt. E, prosequitur sic: *Ipso enim velut nubes misericorditer abscondit peccatores ab ardore Solis.* Pergit idem col. 481. litt. D, sic: *Ecce duo officia, ad qua data est nobis Maria: scilicet ut nos protegat à fervore Solis justitia, tanquam nubes: & ideo quasi suspensa est inter terram & Sollem, &c.* Videbis qualiter *Maria* cœlum deserens pro nostro juvamine, medium eligit inter cœlum Filiumque suum Judicem, & terram, ut è vicino credentes protegat, adjuvetque sibi addictos.

Quin & cùm opus est, *Maria* terram deserit, ut proximior cœlo efficaciè suos adjuvet, & iterum in terram, ut succurrat miseris, ipsa descendit. Stat *Maria* suo patrocinio pro nobis in cœlo exorans Patrem: stat suo quoque juvamine in terris, ut miseris auxilietur; & dum se in consequitione desiderati juvaminis, ab exauditione quodammodo longius stare dignoscit, pro sua reverentia exaudita à Spiritu Sancto elevatur à terra, & iterum de cœlo (pro hominum protectione) terrestrem Jerosolymam petit, ut sic media inter cœlum & terram, nec Deum exorandum amittat, nec relinquat homines in agone. Ejus igitur ut nostræ consolatrix nomine, sic cap. 8. vers. 3. lo-

R. P. Mart. del Castillo, Paneg. Mar.

quitur Ezechiel: Et elevavit me Spiritus iner terram & cœlum, & adduxit me in Ierusalem in visione Dei, Ezechiel cap. 8.

juxta ostium interius, quod respiciebat ad Aquilonem, ubi erat statutum idolum Zeli ad provocandam amulacionem. Dato quod præfatum de Deipara textum allegoricè differamus, cur Divinus Spiritus, dum supervenit in Mariam, non ipsam usque ad cœli adyta evehit, sed inter cœlum & terram medianam collocat, quasi in aëre? Ecce *Maria*, quæ intra se sursum sic agebatur in Deum, ut superma culmina penetraret, non semel asportatur in cœlum, sed infra cœlum sistitur, ut supra tellurem firmissima stet? Decentius enim esset, Spiritum Sanctum ipsam cœlis ad gloriam inferre, aut in terra nobis relinquere pro solamine. Sanè Altissimi virtus Mariam obumbrans, ut in medio consistat virtus, ipsam inter cœlum & terram collocat, ut facilius intueatur ab hominibus exorantibus, ne ex toto celata cœlo desiderantibus terrigenis delitescat; utque simul juxta cœlum stans, misericordiæ suos oculos ad exiles Hevæ filios convertat. Gaudeo me legisse Imperialis Caroli V. Imperatoris Ecclesiasten nostrum Franciscum Ossuna, qui lib. 1. sup. Missus est, cap. 114. præfatum Ezechieli locum sic edidit pro Deipara, tempore Incarnationis Verbi; ait enim ibi: *Statuitur etiam Minorita.*

*hodie Maria inter cœlum & terram, inter eos scilicet, quorum conversatio in cœlis est; & inter eos, qui terrena sapiunt: inter bonos, & malos, ut omnibus prospicere, & illos efficiat meliores, & hos à pravitate defendere mitigare, vel ut defendat bonos à sceleratis. Statuitur igitur hodie inter cœlum & terram, ut fons in cœlum sursum mittens aquam salientem in vitam aeternam: & nobis etiam distillare non cessat fluenta gratiarum mater gratie, & mater gloria, quam concepit. Adhuc intra cubiculum clausa *Maria* altâ mentis contemplatione, & summo suis subveniendi clientulis desiderio, elevatur supremum in locum, medium inter cœlum & terram, ut cœlum ad manum habeat pro auxilio suscipiendo cœlesti, & terram sibi vicinam, ut bonos efficiat meliores, & à præruptis semitis inferorum re-*

L trahat

trahat obstinatos atque rebelles impios. Sed ubi *Maria* in templo apponatur effigies, notat ipse Vates Ezechiel, inquiens: *Ubi erat statutum idolum Zeli, versus Aquilonem.* In templo inter atrium sacrum interius, & statuam Baal *Maria* sistitur, ut intra Sancta degentes protegat, & idolum cum ejus technis suâ solâ evertat præsentia, & omne malum, quod panditur ab Aquilone, etiam avertat: quod de præsentia gloriae Domini (quæ est *Maria*, ut alibi dicemus) jam dixerat Cardinalis Hugo inibi: *Ut scilicet idolum destrueret, suique præsentia deleret.* Dum igitur *Maria* elevari supra terram permitit, infra cœlum pedem figit, ut è viciniori loco, medioque inter tellurem & æthera suis Fidelibus auxilietur.

Hugo Cardin.

Maria contra principem Aquilonis diabolum, versus Aquilonem sifitur.

D.Bernard.

Apocalyp. c.12.

Richard. Victorin.

Canticum cap. 39. sup. 4. ubi ait: Comparatur Maria Luna, quia secundum Hippocratem, luna conjungit cœlestia cum terrestribus.

115. In aëreo cœlo, & inter æthereos orbes ac orbem hunc visa est quondam Deipara imago, non nisi mirabiliter hieroglyphico. Ait enim qui vidit in Pathmos, *cap. 12. vers. 1. Apocal.* sic: *Signum magnum apparuit in cœlo: Mulier amicta Sole, & Luna sub pedibus ejus, & in capite ejus corona stellarum duodecim.* Concors est sententia pro *Maria* Deipara in illo magno adumbrata signo: sic etiam in id omnes collimant, cœlum illud mulieris per pulchræ solium, aëreum, non æthereum thronum delineare. *Vocatur cœlum aér, quia quâ aér, cœlum & terram medius dividit plenus contrariis fortitudinibus, ut scribit D. Hieronymus cap. 6. sup. Epist. ad Ephes.*

D.Hieron.

Aer cur dilatatur cœlum, quia quâ aér, cœlum & terram medius dividit plenus contrariis fortitudinibus, ut scribit D. Hieronymus cap. 6. sup. Epist. ad Ephes.

*Sed cur Maria in schemate in cœlis habitans, aut terram suo in tempore tenens, hanc relinquit, immo & æthera in imagine deserit, ut inter cœlum terramque collocata medium aëris, et si in symbolo, teneat? Certe contraria & inimica nobis potestates medium aërem occupantes, nobis cœlestes influxus fatigunt impedire, ut è vicino aere nos suis suggestionibus feriant, atque noceant animabus. Hoc benè nostra præcavens auxiliatrix *Maria*, sub signo fortis Mulieris locum medium in aere præripit ad nostram tutelam, ut inter Deum & homines, inter æthereas mansiones ac nostrum domicilium terrestre, aëreas potestates, contrariaque nobis fortitudines abinde regando, nobis ocyor succurrat, &*

Maria symbolum cur in cœlo aëreum vsum fuerit à Joanne?

*invocantibus ipsam auxilietur, ab actis technis fortitudinum contrarium, dissolutisque inferorum spirituum insidiis. Nec modò mulier illa Deipara imago in situ nostram adumbra adjutricem; sed in ornatu & vestitu amicitur Sole, & calceatur Lunâ, ut suo patrocinio mediet inter Christum & Ecclesiam. Mulier inter Solem & Lunam, Maria inter Christum & Ecclesiam; ait D. Bernardus serm. de verb. Apocalypsis. Enimvero si Ecclesia (pedibus subiecta Mariæ) non solum Militantem hanc præfiguravit Ecclesiam, sed etiam Triumphantem, ex Richardo Victorino *cap. 39. sup.**

Canticum; & utraque Ecclesia pro Fidelibus exorat, Maria excellentiam laudemus: sub soleis suis utramque Ecclesiam habere evulgatur, ut dignior & excellentior Deipara prædictetur. Amplectamur Maria vestigia, D.Bernard.

fratres mei (ut loco citato Bernardus habet,) & devotissima supplicatione beatis illius pedibus provolvamus. Teneamus eam, nec dimittamus donec benedixerit nobis. Potens est enim. Nempe vellus est medium inter rorem & aream. Si Christum rorem dicas, & aream universalis judicii locum, ubi granum à palea segregabitur, medium quære Maria Deipara vellus, cuius lacrymarum & miserationis humore nostræ terræ peccataricis siccitas mafacta, & divinæ indulgentiæ, rorisque supremæ pietatis particeps effecta, victoriæ securè de diabolo decantabit.

116.

Iudicium 6. vers. 37.

Maria est vellus medium inter rorem & aream.

Guilliel. Pepin.

Firmamentum cur signatum propriâ Dei manu refertur factum?

S. Albert. Mag.

R.P. Mart. del Castillo, Paneg. Mar.

demmet rationem illa in visione feminam calceabat *Luna*; Virginem, inquam, Deiparam, de qua Salomon in Canticis loco citato protulerat, *Pulchra ut Lana*: nam pulchritudo Lunæ, quam sub pedibus ipsâ formosior *Maria* tenet, in hoc stat, quod *Luna* à corporibus cœlestibus superioribus influxus recipiens viriles ac nimis multoties noxios & æstuantes, ipsa velut in medio temperat, & simul cum propria activitate in inferiora diffundit, terrestria cœlestibus conjugendo. Cogitatum pro *Maria* verbis fulcit suis Cardinalis Th. Jorg. sup. ps. 8. vers. 4. ubi ait: *Comparatur Maria Luna, quia secundum Hippocratem, luna conjungit cœlestia cum terrestribus.*

117. Duodecim stellis coronari illud *Maria* emblema, Joannes aspiciebat in Pathmos. Cum stellarum locus sit firmamentum in medio aquarum, stellæ in *Maria* capite nec situm, nec locum suum mutare videntur, dum Mariam firmamentum suum exornare & coronare exambiunt ad mediationem. *Gênesis 1. vers. 6.* dixit quoque Deus: *Fiat firmamentum in medio aquarum, & dividat aquas ab aquis.* Illicè vers. 7. sequitur: *Et fecit Deus firmamentum, &c.* Cur communis stylo Historiographi non dicitur: *Et factum est firmamentum, aut factum est ita?* Sed, *fecit Deus firmamentum,* quasi quandam Creatoris specialissimam actionem indigitans? Quia stellatum illud cœlum astris coronatum & ornatum, in medio aquarum (omittimus litteram de medio mathematico, aut rudi Minerva sumpto; de aquisque veris proximè sub Empyreo collocatis cœlo, sive de novo dia-phano & crystallino cœlo; de quo vindendus est Seraphicus Doctor S. Bonaventura in 2. Sent. dist. 14. art. 1.) propria Dei manu, & quasi speciællissima creationis actione in *Maria* efformabatur effigiem, quæ erat futurum nobis firmamentum animatum & mysticum stellatum cœlum in medio populorum apponendum, & in medio Beatorum, Viatorumque locandum, ut auxiliari suo influxu omnes hominum ac populorum respiceret aquas, virtutem ipsis communicando. Adsit S. Albertus Magnus suo in *Mariali*, *cap. 162.* ubi sic habet: *In secundo die positum est fir-*

L. 2 supre

*mamentum in medio aquarum, quod habet fixas stellas in sui ornamenti: & dividit aquas ab aquis. Hæc est *Beata Virgo*, quæ habet stellas duodecim, id est, omnium Sanctorum rum in capite suo, posita in medio aquarum, id est, Sanctorum via, & Sanctorum patriæ: divisa priùs ab utrisque existens supra communem statum via, & infra statum patriæ, communicans cum utrisque, habens cum superioribus virtutum perfectionem, cum inferioribus merendi conditionem. Item cum superioribus jucunditatem, securitatem contra casum; cum inferioribus possibilitatem ad meritum. Item cum superioribus exultationem, cum inferioribus cordis passionem. Licet enim Ratisponensis Præfus de Maria tanquam de medio participante cum extremis fuerit loquutus; tamen eo ipso Maria distantia inter se in omnibus prædictis conjugebat extrema, ut quæ superexcedens humana, ista ad cœlestia usque levaret. In Richard.*

ter divina itaque & humana mediatur Victor.

Maria, ut humana supergrediatur, dum tam sublimia per Filium operatur, inquietabat Victorinus cap. 39. in Canticis, jam post medium. Alterque Richardus Rhotomagensis Presbyter Laur.

lib. 7. de laudib. B. Marie, col. 447. list. C, sic ad præfatum de firmamento loquebatur assertum. Aliter aquæ populi sunt. Unde Apocalypsis 17. Aquæ multæ populi multi. Et Maria, que est firmamentum, in suis amatoribus dividit aquas ab aquis: id est, eos qui prius erant fluxibilis per peccata & quo sensu vitia, elevat à fluxu vitiorum ad desiderium aeternorum: quando videlicet suscitat de pulvere egenum, & de stercore elevat pauperem spiritu, id est, humilem, ut sedeat cum principibus, id est, cum Angelis in cœlestibus spiritualiter requiescat. Maria igitur omni firmamento firmius firmamentum, & stellarum cœlum, simul nos suis sidereis illuminat splendoribus, & nos revocat ad cœlestia suo juvamine, suo auxilio.

Sive Maria sit in cœlo ad dexteram Filii, sive in terra & Ecclesia locum teneat, sive concipiatur in Anna suæ matris utero, sive denuo nata hanc lucem videat, semper diligit locum quem ei asseruimus. De Maria

118.